

Crna Gora
AGENCIJA ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE

Broj: UP I 04-043/25-67/4
Podgorica, 25.04.2025. godine

Na osnovu člana 168 i 182 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama („Sl. list CG”, br. 54/24) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktorica Agencije za audiovizuelne medijske usluge donosi

RJEŠENJE

1. Privrednom društvu „Radio Televizija Podgorica” d.o.o. iz Podgorice, javnom emiteru opšteg televizijskog programa „Gradska Televizija”, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera zbog kršenja člana 15 stav 2 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama i člana 11 Pravilnika o programskim standardima u radijskim i televizijskim programima („Sl. list CG”, br. 121/24), zbog toga što je 24. marta 2025. godine emitovao programski sadržaj „Pressing”, u okviru kojeg je omogućeno iznošenje stavova koji se mogu smatrati diskriminatornim postupanjem prema manjinskom narodu.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog kršenja obaveze emitera da programski sadržaji radijskih i televizijskih programa ne smiju podsticati diskriminaciju, odnosno omogućavati promovisanje ili opravdavanje govora mržnje ili diskriminatornog postupanja, ili na drugi način opravdavati kršenje zajamčenih sloboda i prava čovjeka i građanina (član 15 stav 2 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama, odnosno član 11 stav 1 Pravilnika o programskim standardima u radijskim i televizijskim programima).
3. Nalaže se privrednom društvu „Radio Televizija Podgorica” d.o.o. iz Podgorice, da usaglasí emitovanje programskih sadržaja u okviru televizijskog programa „Gradska Televizija”, sa standardima definisanim u Zakonu o audiovizuelnim medijskim uslugama, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.
4. Privredno društvo „Radio Televizija Podgorica” d.o.o. iz Podgorice, je dužno da, u skladu sa članom 181 stav 3 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama, u okviru televizijskog programa „Gradska Televizija”, u programskom sadržaju „Pressing”, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja koja glasi:
„Agencija za audiovizuelne medijske usluge izrekla je emiteru televizijskog programa ‘Gradska Televizija’ upozorenje jer je 24. marta 2025. godine, prilikom emitovanja programskog sadržaja ‘Pressing’ omogućio diskriminatorno postupanje prema manjinskom narodu.”
5. Privredno društvo „Radio Televizija Podgorica” d.o.o. iz Podgorice, je dužno da, u pisanoj formi, obavijesti Agenciju za audiovizuelne medijske usluge o načinu (sadržaj, datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja, u roku od 24 časa od objavljivanja.
6. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za audiovizuelne medijske usluge u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
7. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za audiovizuelne medijske usluge www.amu.me
8. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Redovnim monitoringom emitovanih programskih sadržaja privrednog društva „Radio Televizija Podgorica“, javnog emitera opšteg televizijskog programa „Gradska Televizija“ (u daljem tekstu: emiter), Agencija za audiovizuelne medijske usluge (u daljem tekstu: Agencija) je konstatovala da je 24. marta 2025. godine emitovao programski sadržaj „Pressing“ u okviru koje je omogućeno iznošenje stavova koji se mogu smatrati diskriminatornim postupanjem prema manjinskom narodu.

Imajući u vidu propisane programske standarde u lineranim audiovizuelnim medijskim uslugama, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja člana 15 stav 2 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama (u daljem tekstu: „Zakon“) i člana 11 Pravilnika o programskim standardima u radijskim i televizijskim programima (u daljem tekstu: „Pravilnik“).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 177 Zakona, članom 112 Zakona o upravnom postupku i članom 13 Pravilnika o vođenju postupaka i izricanju upravno-nadzornih mjera („Sl.list CG“, br. 125/24), a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornog programskog sadržaja došlo do kršenja Zakona i Pravilnika, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. UP I 04-043/25-67/2 od 31.03.2025. godine).

Dana 07.04.2025. godine, emiter je dostavio Izjašnjenje (akt zaveden kod Agencije pod br. UP I 04-043/25-67/3 od 07.04.2025. godine) u kome je naveo:

- da „uredništvo RTV Podgorica smatra da nije prekršen niti zakon niti pravilnik...“ i da „se „uredništvo Gradske TV ogradilo od Miloševića jasno saopštavajući da to nije stav medijske kuće.“
- da je „izjava iznesena u programu koji se emituje uživo, te samim tim nije postojala namjera uredništva da se ona emituje, niti da se na bilo koji način emituje nešto što bi moglo podstaći mržnju, diskriminaciju, netrpeljivost... Nažalost, nisu u mogućnosti da spriječe goste televizije da u programu uživo iznose i neke kontroverzne stavove, kao što je stav novinara Ivana Miloševića.“
- da su se „ogradili od pomenute izjave i poručili da to nije politika televizije. To je prihvatila i Bošnjačka stranka, koja nije targetirala Gradsku TV ni u jednom trenutku, već je izrazila zabrinutost zbog izjave Miloševića“

Na kraju, emiter ukazuje da su „medij koji promoviše prava i kulturu svih naroda Crne Gore, jasno saopštili da stav izrečen u emisiji Pressing, nije i ne može biti stav Gradske TV. Intencija RTV Podgorica jeste da objektivnim, nepristrasnim i profesionalnim izvještavanjem informiše sve građane Podgorice, ali i cijele Crne Gore.“

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnog programskog sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- pravo na zaštitu od diskriminacije propisano je Ustavom Crne Gore, koji garantuje jednakost svih građana i zabranu diskriminacije, kao i relevantnim zakonima, uključujući Zakon o zabrani diskriminacije („Sl. list CG“, br. 46/10, 40/11, 18/14 i 42/17) koji propisuje zabranu diskriminacije po osnovu nacionalne, vjerske ili bilo koje druge pripadnosti.
- AVM uslugom ne smije se podsticati nasilje, mržnja, netrpeljivost ili diskriminacija po osnovu rase, etničke pripadnosti, veze sa nekim narodom ili nacionalnom zajednicom, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, boje kože, pola, roda, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva u sindikalnoj organizaciji, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosne dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta, seksualne orijentacije i/ili interseksualnih karakteristika, kao i po osnovu stvarnih ili pretpostavljenih ličnih svojstava (član 15 stav 2 Zakona).
- članom 2 tačka 3 Pravilnika propisano je da je diskriminatorno postupanje svako neopravdano pravljenje razlike ili nejednako postupanje, odnosno propuštanje (isključivanje, ograničavanje ili davanje prvenstva), u odnosu na lica ili grupe, kao i na članove njihovih porodica, ili sa njima povezana lica, na otvoren ili prikriven način, a koje se zasniva na njihovim stvarnim ili pretpostavljenim ličnim svojstvima (npr. rasa, boja kože, državljanstvo, nacionalna pripadnost ili etničko porijeklo, jezik, vjersko ili političko ubjeđenje, pol, rodni identitet, seksualna orijentacija, imovinsko stanje, genetske osobine, zdravstveno stanje, invaliditet, bračni i porodični status, osuđivanost, starosna dob, izgled i dr.).

- članom 11 stav 1 Pravilnika je propisano da programski sadržaji radijskih i televizijskih programa ne smiju omogućavati promovisanje ili opravdavanje govora mržnje ili diskriminatornog postupanja, ili na drugi način opravdavati kršenje zajamčenih sloboda i prava čovjeka i građanina. Nadalje, članom 11 stav 4 Pravilnika je propisano da je emitovanje ovakvih programskih sadržaja dozvoljeno isključivo ukoliko su dio naučnog, autorskog ili dokumentarnog rada, a objavljeni su:
 - bez namjere da se podstiče na diskriminaciju, mržnju ili nasilje i dio su objektivnog novinarskog izvještavanja;
 - sa namjerom da se kritički ukaže na diskriminaciju, mržnju, nasilje ili na pojave koje predstavljaju ili mogu predstavljati podsticanje na takvo ponašanje.

Na osnovu uvida u snimak emitovanog sadržaja, kao i izjašnjenje emitera, može se konstatovati sljedeće:

1. Emiter je 24. marta 2025. godine, u periodu od 09:15:24 do 09:57:10 sati (41 minut 46 sekundi) emitovao programski sadržaj „Pressing“. U pitanju je emisija u okviru koje se, sa gostima u studiju, prelistava dnevna štampa i komentarišu aktuelna politička, ekonomska i društvena dešavanja u Crnoj Gori.

Gosti u studiju bili su sekretar Udruženja novinara Crne Gore i vlasnik Portala „Srpska 24“ Ivan Milošević i Zdravko Gavrilović, novinar.

Na samom početku emisije, voditelj se osvrće na pisanja tri dnevna lista „Vijesti“, „Pobjeda“ i „Dan“, u kontekstu obilježavanja godišnjice NATO intervencije. Podsjeća da je prošlo 26 godina od bombardovanja tadašnje Savezne Republike Jugoslavije, koje je trajalo 78 dana, a okončano Kumanovskim sporazumom.

Ivan Milošević ističe da je u pitanju bio presedan, zločinačka agresija u kojoj je stradalo više hiljada civila. NATO operacija se, kako kaže, nije mogla izbjeći i dodaje da je planirana godinama, te da je za istu tražen povod. Ocjenjuje sramotnim da dnevne novine „Vijesti“, „Pobjeda“ i „Dan“, nemaju godišnjicu NATO bombardovanja kao naslovnu vijest.

Zdravko Gavrilović navodi da je operacija NATO bombardovanja sprovedena mimo svih normi međunarodnog prava, uz prećutno odobravanje od strane Ujedinjenih nacija.

U nastavku je bilo riječi o tome koliko uticaj zapadnih partnera utiče na suverenitet države, imajući u vidu slučaj penzionisanja sutkinje Ustavnog suda Vesne Đuranović, u kojem je traženo mišljenje Venecijanske komisije.

Ivan Milošević kaže da je Crna Gora od sticanja nezavisnosti 2006. godine postala kolonija, koja u Briselu ima svog upravnika koji nadgleda sva ovdašnja dešavanja. Navodi i da je važno preispitati potrebu ulaska Crne Gore u Evropsku uniju, a konkretni slučaj penzionisanja sutkinje Ustavnog suda i izmještanja istog iz crnogorskog pravosudnog, ustavnog i političkog sistema, ocjenjuje pogrešnim.

Gosti su se osvrnuli i na aktuelnu politiku i poteze Vlade Crne Gore, uz zaključak da je posrijedi neodgovorno vršenje vlasti.

U nastavku je bilo riječi o spoljnoj politici Crne Gore i djelovanju Ministarstva vanjskih poslova.

U terminu od 9:31:49 do 9:38:49 sati (7 minuta), emitovan je segment programskog sadržaja kako slijedi:

Voditelj u studiju: „Kada govorimo o spoljnoj politici Crne Gore, evo i prvi čovjek tog resora, Ministarstva vanjskih poslova za 'Pobjedu' kaže, to je i na naslovnoj strani: 'Da se usprotivimo skretanju Crne Gore sa briselske agende koja nas do 2028. godine uvodi u Evropsku uniju'. Pa, evo, samo da nastavimo ono što smo razgovarali maloprije, kako vi ocjenjujete vanjsku politiku Crne Gore i, konkretno, resor gospodina Ibrahimovića? Neki ga ocjenjuju kao uspavanu, neki kao nemuštu. Podsjetiću, a to smo govorili i prije emisije, da je ostao nijem resor Ministarstva vanjskih poslova na izjavu ministra spoljnih poslova Hrvatske, gospodina Grlić Radmana, na to da 'Lora' nije bio logor.“

Ivan Milošević: „Pa, dobro. Mi imamo, ja mislim da, nažalost, pored tog DPS-a koji smo naslijedili, imamo isto stalnih problema u tim krupnim političkim problemima i sa tim njihovim satelitima. Ja mislim da je Bošnjačka stranka jedan spavač DPS-a u ovoj Vladi i da oni, zapravo,

odrađuju posao koji su oni dobro utvrdili za vrijeme dok su bili zajedno sa DPS-om. I njihovi poslanici, posebno njihovi ministri i tako dalje. Kad ih pogledate, šta se to promijenilo, je l' se to nešto promijenilo u odnosu na ono kad su bili za vrijeme DPS-a. Oni stalno tupe jednu istu priču da su oni stabilnost, garant stabilnosti u Crnoj Gori i tako dalje. I, sad, stvarno, ja mislim da je, bez obzira na sve, možda će se neko naljutiti od njih, ne mislim ja ništa loše, ali stvarno mislim da je malo i nepristojno da u državi u kojoj imate 74 odsto pravoslavnog stanovništva, da vam spoljnu politiku vodi predstavnik nacionalne manjine. Ipak je spoljna politika, uopšte nije neki posao koji je za svakoga i, jednostavno, pogotovu diplomate od neke karijere, kako kažu, dugo se pripremaju za taj posao, upoznati su sa..., moraju da završe brojne škole i tako dalje. Mislim da je malo nepristojno da se takav jedan resor dao predstavniku nacionalne manjine. Naravno, naglašavam da ja nemam ništa protiv nacionalnih manjina, međutim, stvarno je nepristojno da tako glavne, da tako važan jedan resor date Ervinu Ibrahimoviću koji, ja mislim da to koristi, koliko sam ga ja primijetio, on je strašno angažovan kad treba da objedini Bošnjake na Balkanu, a kad se nešto oko Srba, oko nekog sastanka Srba ili ako Srbi negdje pokušavaju da se ujedine, odmah reaguje, da to smatra da je to i remećenje tih nekih međunacionalnih odnosa u Crnoj Gori, a takođe i da ometa taj put u Evropsku uniju. Kažem vam, mi imamo jak, nažalost, to niko ne pokreće u Crnoj Gori. Ja mislim da bi to, ako ima mudrih glava, možda ih ima, ali oni su tu negdje po ćoškovima, nemaju prilike da o tome nešto kažu. Ja mislim da stvarno spoljnu politiku Crne Gore, u ovim okolnostima koji su sada nastali, treba potpuno revidirati. Mi i dalje insistiramo na sankcijama prema Rusiji, dok vidimo da Amerika razgovara sa njima i pregovara za prestanak rata u Ukrajini. Međutim, mi i dalje insistiramo na, mi i dalje čačkamo jednog diva bez potrebe. Mislim, što mi imamo potrebe da se zamjeramo i Americi, a i Rusiji. Međutim, ta neka naša spoljna politika, to je, ja ne znam. To su oni patrljci od DPS-a koji su ostali i tu se ništa nije promijenilo. Ja mislim da je čitav tamo kadar od čistačice i kafe kuvarice pa do ministra, to su sve jednostavno ljudi koji su naslijeđeni, koji su bili uz skute DPS-a, a i dalje su. Ja stvarno mislim da je Bošnjačka stranka jedan spavač DPS-a i da se on po potrebi angažuje i budi kada je DPS-u to potrebno."

U terminu od 9:34:19 do 9:34:25 sati (6 sekundi), tokom teksta kako slijedi „međutim, stvarno je nepristojno da tako glavne, da tako važan jedan resor date Ervinu Ibrahimoviću” na ekranu su, u širokom kadru, prikazani voditelj i gosti. Voditelj pažljivo sluša izlaganje Miloševića, potvrdno klimajući glavom.

Potom je, u terminu od 9:36:20 do 9:38:50 sati (2 minuta 30 sekundi), emitovan segment programskog sadržaja kako slijedi:

Voditelj u studiju: „Vaše mišljenje na djelovanje Bošnjačke stranke i generalno resora koji vodi gospodin Ibrahimović? Ali, pročitali smo sada, dok sam razgovarao sa gospodinom Miloševićem i, otvoreno pitanje novinara 'Pobjede', kakav je njegov stav na mišljenje ministra vanjskih poslova Hrvatske, međutim, iz odgovora zaključujem da je gospodin Ibrahimović izbjegao odgovor i pozvao se na nadležne institucije odnosno da očekuje da one to riješe kroz međudržavnu saradnju, ali, nismo dobili ni da ni ne."

Zdravko Gavrilović: „Pa, nećemo ni dobiti odgovor i mislim da je gospodin Milošević u pravu što se tiče te politike Bošnjačke stranke. Gospodin Ibrahimović izvanredno to radi, nema priče. Agenda spoljne politike Crne Gore očigledno ne postoji ili nije jasno definisana, tako da ta improvizacija koja se sprovodi u Ministarstvu vanjskih poslova, sasvim ide naruku gospodinu Ibrahimoviću, koji to koristi, naravno, i za partijske dogovore i sporazume, put njegovih posjeta po inostranstvu bošnjačkoj dijaspori, što je potpuno legitimno od njega kao čovjeka koji pripada tom narodu. Tu nema ništa sporno. Međutim, državna politika je nešto iznad svih i država je iznad svega, tako da gospodin Ibrahimović je, po difoltu, trebalo da se sa gospodinom Radmanom, bar da izrazi na jedan način protest, ukoliko on nije htio, ukoliko je on tražio nekakav balans u svojoj izjavi. Prečutao je, znači, nije rekao istinu. Svi znamo da je nakon toga morao da interveniše predsjednik države, iz njegovog Kabineta da se oglase. Svi znamo šta se desilo u 'Lori', u tom nesrećnom Morinju. Koliko smo upoznati, nije bilo, ovaj, maltretiranja tih ljudi. Bilo je nekih (nerazgovjetno) slučajeva. Nije niko poginuo, nije niko ubijen, koliko sam upoznat. Dok je ta 'Lora' bila jedan krvavi kazamat gdje su upravo borci, rezervisti iz Crne Gore, njih petnaestak stradalo na najmonstruozniji način, tako da im ni do danas nijesu nađene kosti.

Zbog pijeteta prema žrtvama tog rata koji je takav kakav je bio, koji je jednostavno tadašnji državni vrh Crne Gore i (nerazgovjetno) i slao nas u rezervi na ta ratišta. Trebamo da, najmanje što možemo prema tim ljudima da kažemo istinu. Kakva god ona bila, moramo reći istinu. Na kraju krajeva, ne možemo više da se pokrivamo nikakvim ogradama je li tako ili ovako. Uglavnom, istina je jedna i gotovo. I ne vidim razloga da Crna Gora treba da sad podilazi bilo kojoj politici, bilo koje države, pa najmanje Hrvatske. Moram reći istinu."

Potom su gosti u studiju, referišući na jedan od naslova u dnevnim novinama, komentarisali rad Socijalističke narodne partije (SNP), praveći paralelu između te partije za vrijeme Momira Bulatovića i danas, na čelu sa Vladimirom Jokovićem.

Milošević ocjenjuje da je u pitanju stranka koja još uvijek postoji, ali, kako navodi, kao građanin koji posmatra stvari iz srpskog ugla, smatra da je to nepotrebna stranka, baš kao i DPS. Dodaje da je u Crnoj Gori sve prožeto ideologijom i svodi se na podjelu na Crnogorce i Srbe.

U nastavku je bilo riječi o tome da li je u Crnoj Gori moguće uspostaviti vlast i vladajuću većinu koja neće biti zasnovana na podjelama, uz osvrt na osamdesete i devedesete, na Savez komunista Jugoslavije.

Milošević govori i o temi koju godinama pokušava da nametne, a to je, kako kaže, zločin komunista nad crnogorskim četnicima, maja 1945. godine.

U terminu od 09:49:11 do 9:49:58 sati (47 sekundi), emitovan je programski segment kako slijedi:

Ivan Milošević: *"Ja sam potomak jednog od njih i ja, evo, koliko pokušavam jedno desetak godina, možda i više, pokušavam da tu temu nekako nametnem, jer mislim da je korijen tih sukoba, tih podjela koje imamo, začeta tu. Istina, ona je naslijeđena, imamo mi od 1918. i već, i u vrijeme knjaza Nikole, postoje ti sukobi i tako dalje, ima tu..."*

Voditelj u studiju: *"Dakle, mnogo su dublji nego što se nama čini."*

Ivan Milošević: *"Ali, mislim da su kulminirali u tom zločinu nad crnogorskim četnicima 1945. godine. Tu je, ja mislim, to je najveći zločin, možda, u Crnoj Gori. Ubijeno je bez prava, bez ikakvog suđenja, ubijeno je desetak hiljada ljudi. Niko im nije sudio."*

Na samom kraju emisije, gosti su se osvrnuli na događaje u Dubrovniku. Gavrilović ističe da će pitanje Dubrovnika opterećivati ulazak Crne Gore u Evropsku uniju i zaključuje da je u Crnoj Gori nužno građansko, kao i nacionalno pomirenje, te da su to ključni preduslovi za ostvarivanje progresu.

2. Programski sadržaj „Pressing“ emitovan je istog dana, u repriznom terminu od 15:15:12 do 15:57:00 sati (41 minut 48 sekundi).
3. Mediji su jedan od ključnih faktora za formiranje javnog mnjenja, tako da informativni sadržaji (intervjui, debate, komentari), a naročito kada se bave aktuelnim pitanjima, imaju veliki značaj i uticaj. Zadatak medija je da prenesu nepristrasnu informaciju i omoguće iznošenje različitih stavova, da pitanja predstave na objektivni i uravnotežen način, ali je, takođe, njihova uloga i da bez predrasuda promovišu jednakost i doprinesu formiranju šireg društvenog, tolerantnog i miroljubivog antidiskriminatornog okruženja. Društvena obaveza medija jeste da doprinesu suštinskom razumijevanju određene problematike, bez subjektivnosti. Putem prenošenja različitih stavova i objektiviziranja problema, mediji obezbjeđuju da šira javnost na osnovu relevantnih informacija i vlastitih promišljanja, izgradi konstruktivan stav.
4. Uvažavajući pravo na slobodu izražavanja i uređivačku autonomiju, mediji su slobodni da određenu pojavu ili događaj tretiraju na različiti način, a da pri tome ne prekrše propise. Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da, u skladu sa njegovom uređivačkom politikom, pribavlja, objavljuje i prenosi informacije od interesa za javnost, uz obavezu da to čini na način kojim se doprinosi slobodnom, istinitom, cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti o događajima kao i poštovanju i promociji osnovnih ljudskih prava i sloboda, demokratskih vrijednosti i pluralizma ideja.

Pri tome, mediji moraju biti svjesni činjenice da sloboda izražavanja nije apsolutno pravo, te da širenje sadržaja kojim se podstiče diskriminacija i promoviše nejednak tretman, potcjenjuju

vrijednosti ili prava pojedinaca zbog pripadnosti određenoj manjinskoj grupi, može izazvati ozbiljne posljedice po međuljudske odnose multikulturalne i multinacionalne zajednice kao što je Crna Gora. Zbog toga se širenje takvih stavova, kojima se negiraju zagarantovana prava, može smatrati nedozvoljenim govorom i ne može se očekivati da bude zaštićen, jer predstavlja zloupotrebu slobode izražavanja (što je zabranjeno).

5. Analizom predmetnog sadržaja, uz primjenu višestepenog testa procjene rizika od diskriminacije (koji se koristi za utvrđivanje da li je u konkretnom slučaju došlo do diskriminatornog postupanja, sa fokusom na elemente korišćenog jezika, kontekst u kojem su date sporne izjave, ciljanu publiku, medijski format i sl.), kako bi se utvrdilo da li sadržaj prelazi granicu konstruktivne političke kritike i ulazi u sferu koja podstiče diskriminaciju, može se zaključiti sledeće:

- sporna izjava gospodina Miloševića da je *„malo nepristojno da u državi u kojoj imate 74 odsto pravoslavnog stanovništva, da vam spoljnu politiku vodi predstavnik nacionalne manjine“*, koju u različitom formatu, ali sa istom suštinom, iznosi u tri navrata, stigmatizuje i etiketira predstavnike nacionalne manjine, sugerišući da je neprikladno da neko iz te zajednice obavlja važnu javnu funkciju (vodi resor vanjskih poslova). Takva vrsta navoda, kojim se ističe pripadnost određenoj manjini kao razlog za uskraćivanje ili ograničavanje prava za obavljanje važne državne funkcije, podstiče stereotipe i predrasude, jer se zanemaruju individualna stručnost i profesionalne kvalifikacije i osporava pravo građanina da, nezavisno od nacionalne, vjerske ili pripadnosti nekoj drugoj grupi, učestvuje u javnom i političkom životu.

Navodi gospodina Miloševića kojim se „ograđuje“ od spornih navoda (*„možda će se neko naljutiti od njih, ne mislim ja ništa loše“*; ... *„naglašavam da nemam ništa protiv nacionalnih manjina“*), ne umanjuje njihov značaj i snagu, već ukazuju na svjesnost gospodina Miloševića o efektu koji njegov stav može da izazove.

- uvažavajući pravo gostiju emisije da iznesu stavove / kritike na rad određenog javnog funkcionera (ministar vanjskih poslova Ibrahimović), ne može se opravdati promocija stavova kojima se proglašava „nepristojnim“ imenovanje bilo kojeg pripadnika određene nacionalne manjine za ministra vanjskih poslova, odnosno dovodi u pitanje sposobnost predstavnika manjina da obavlja odgovorne funkcije. Iako kritika nosilaca javnih funkcija i politički govor uživaju posebnu zaštitu u okviru ostvarivanja slobode izražavanja, granica očekivane zaštite se prelazi kada se spornim govorom dovode u pitanje ili krše prava drugih na zaštitu od diskriminacije. Jer, efekat ovakvih izjava, posebno predstavljenih ili prenesenih u medijskom prostoru, jeste izazivanje osjećaja marginalizacije ili nepravde prema manjinskim grupama, što je značajan faktor pri procjeni postojanja diskriminatornog ponašanja / diskriminacije.
 - efektu iznesenih navoda posebno doprinosi i to da su emitovani u okviru informativnog sadržaja u programu javnog emitera, koji je dostupan značajnom dijelu stanovništva Crne Gore. Navodi su izneseni u programu javnog emitera koji je dužan da proizvodi i emituje linearne AVM usluge sa različitim vrstama programskih sadržaja, kojima se obezbjeđuje ostvarivanje prava i interesa građana i drugih subjekata u oblasti informisanja (član 44 Zakona). Pri tome, javni emiter je posebno dužan da proizvodi i emituje program namijenjen različitim segmentima društva, bez diskriminacije, posebno vodeći računa o posebnim društvenim grupama kao što su maloljetnici i mladi, pripadnici manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, lica sa invaliditetom, socijalno i zdravstveno ugrožena lica i sl. U konkretnom slučaju, emitovanjem spornog sadržaja, emiter je doprinio polarizaciji javnog mnjenja, stigmatizaciji pripadnika manjina i stvaranju atmosfere koja obeshrabruje ravnopravnost među građanima.
6. Prilikom sagledavanja da li je došlo do kršenja Zakona, Agencija je posebno vodila računa da li je emiter učinio ili propustio da učini nešto čime je omogućio prenošenje ili širenje stavova kojima se doprinosi nepoštovanju osnovnih ljudskih prava.

Iako je sporne navode iznio gost emisije, emiter snosi odgovornost za sve što se emituje u njegovom programu. Emisije uživo nose posebnu odgovornost, ali i ograničenja za moguće

vidove intervencije / reagovanja u vezi ili povodom spornog / nedozvoljenog govora. Zbog toga je i veća odgovornost voditelja, urednika i produkcijskog tima da, u datim okolnostima, na adekvatan način reaguje na izjave koje mogu predstavljati diskriminaciju. U konkretnom slučaju izostala je reakcija voditelja, jer on, na bilo koji način nije pokušao da ukaže na neprimjerenost i neprihvatljivost iznesenih navoda ili izrazi distancu, već je gestikulacijom tj. potvrdnim klimanjem glavom, ostavio prostor tumačenju da se i saglasio sa stavom gosta. Osim što je time omogućio i doprinio diskriminatornom postupanju, emiter je repriziranjem emisije, u poslepodnevnim satima istog dana, propustio da ograniči dalje širenje ovog nedozvoljenog govora.

7. Navodi iz izjašnjenja emitera da su se „*ogradili od pomenute izjave i poručili da to nije politika njihove televizije*“ se ne mogu uzeti kao olakšavajuća okolnost, jer je snimak emisije „Pressing“, od 24. marta 2025. godine, i dalje dostupan na YouTube kanalu ovog emitera (<https://www.youtube.com/watch?v=xqishW29FCM>), kao i tekst na portalu Gradske TV (<https://gradski.me/miiosevic-spolinu-politiku-crne-gore-treba-revidirati/>), koji se bavi ovom emisijom. Kako se u oba sadržaja nalaze sporne izjave, može se zaključiti da je emiter propustio da onemogućiti njihovo širenje. Na taj način se, suprotno navodima iz izjašnjenja, može zaključiti da emiter legitimizuje stavove koji osporavaju pravo pripadnika manjina da ravnopravno učestvuju u političkom/javnom životu, doprinosi normalizaciji diskriminatornog diskursa, kao i zanemaruje obavezu da informiše javnost u skladu s principima jednakosti i poštovanja različitosti.

Uzimajući u obzir sve relevantne aspekte konkretnog slučaja, emiter je propustio da izbalansira pravo na slobodu izražavanja sa pravom na zaštitu od diskriminacije po osnovu pripadnosti etničkoj grupi tj. manjinskom narodu, čime je omogućio zloupotrebu slobode izražavanja i diskriminatorno postupanje. Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-10, emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emitovanjem predmetnog sadržaja prekršio član 15 stav 2 Zakona i član 11 stav 1 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktorica Agencije je, saglasno čl. 180, 181, 182 i 185 Zakona i čl. 15 i 16 Pravilnika o vođenju postupaka i izricanju upravno-nadzornih mjera, donijela odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „Gradske Televizije“ sa standardima definisanim u Zakonu i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Emiteru je naloženo da, u skladu sa čl. 181 stav 3 Zakona, informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu, kao i da u pisanoj formi obavijesti Agenciju o načinu (sadržaj, datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za audiovizuelne medijske usluge u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privrednom društvu „Radio Televizija Podgorica“ d.o.o.
- Savjet Agencije za audiovizuelne medijske usluge
- Sektor za nadzor
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Sektor za opšte i međunarodne poslove
- Sektor za informacione-komunikacione tehnologije

Pripremila: Marija Baykal MB

Odobрила: Jadranka Vojvodić

